

DEMOPROJECT 'STERFTE IN DE KRAAMSTAL': AANDACHTSPUNTEN

Partusinductie moet op correcte manier gebeuren

Belangrijke redenen om de partus te induceren zijn dat men het geboorteproces beter kan opvolgen en dat men extra zorg kan besteden aan de pasgeboren biggen. Ook het vermijden van weekendwerk, het samenvallen van handelingen in de kraamstal en het beperken van de spreiding in geboortedata zijn bekende voordelen. Dit laatste is zeer belangrijk in bedrijven met een meerwekenproductiesysteem voor de zeugen.

Tijdstip en dosering

Het induceren van de partus is echter niet zonder gevaar en moet daarom op een correcte manier gebeuren. Het tijdstip van inductie en de dosering van oxytocine zijn hierbij belangrijk. Wat het tijdstip betreft, is het best om zich niet te baseren op cijfers uit boeken, maar wel op cijfers vanuit de eigen zeugenboekhouding.

Ga de gemiddelde drachtduur van uw zeugenstapel na en induceer de partus ten vroegste twee dagen eerder. Indien de partus vroeger ingezet wordt, stijgt de kans op onderontwikkelde biggen en hiermee het aantal doodgeboortes, evenals de kans op sterfte in de kraamstal en op vertraagde groei. Een belangrijke opmerking hierbij is dat men de drachtduur van de eigen zeugenstapel natuurlijk enkel kan nagaan wanneer deze dieren niet geïnduceerd worden! Induceren vóór dag

Partusinductie bij zeugen wordt frequent toegepast in Vlaanderen. Uit recent onderzoek blijkt dat bijna één op de drie bedrijven partusinductie toepast, vooral bij zeugen die laattijdig zouden werpen. Het induceren gebeurt meestal door het injecteren van een prostaglandinepreparaat, eventueel gevolgd door toediening van oxytocine 24 uur later.

Induceer maximaal twee dagen vóór de gemiddelde drachtduur van uw eigen bedrijf. Kennis van de effectieve drachtduur van de eigen zeugen is daarom van groot belang!

113 wordt sowieso afgeraden. Veranderingen in de zeugenstapel (bijvoorbeeld aankoop van veel jonge zeugen, verandering van ras of verandering

van voederstrategie) kunnen een invloed hebben op de drachtduur. In deze gevallen is het van groot belang om de gemiddelde drachtduur opnieuw te controleren.

Het gebruik van oxytocine 24 uur na toediening van prostaglandine beperkt de variatie in tijdstip van werpen, maar men mag het niet te vroeg toedienen en ook niet aan een te hoge dosering. Oxytocine wordt het best niet toegediend alvorens de baarmoederhals ontsloten is. Het probleem is dat het tijdstip van volledige ontsluiting sterk verschilt tussen individuele zeugen en niet op een praktische manier te bepalen is. Als algemene regel geldt dat de toediening van oxytocine vroeger dan 24 uur na de prostaglandine-injectie wordt afgeraden. Overdosering kan

leiden tot te veel baarmoedercontracties, waardoor de bloedvaten in de placenta te veel worden dichtgedrukt. In beide gevallen kunnen de biggen in zuurstofnood komen, waardoor ze ofwel dood geboren worden, of minder vitaal ter wereld komen. Daarenboven kan overdosering van oxytocine leiden tot uitputting van de spiercellen van de baarmoeder, waardoor het geboorteproces trager verloopt. Als vuistregel wordt bij intramusculaire toediening een dosis van 0,5 ml aangehouden voor de gelten, 1 ml voor de oudere zeugen.

Conclusies

- Partusinductie kan talrijke voordelen opleveren, maar is niet vrij van gevaren. Voer daarom geen standaard partusinductie uit, maar induceer enkel indien nodig!

- Partusinductie gebeurt meestal met een intramusculaire injectie van prostaglandine, al dan niet 24 uur later gevolgd door een injectie met oxytocine.

- Gebruik 1 ml oxytocine.

- Induceer maximaal twee dagen vóór de gemiddelde drachtduur van uw eigen bedrijf. Kennis van de effectieve drachtduur van de eigen zeugen is daarom van groot belang! Hoewel wetenschappelijke studies aantonen dat het mogelijk is om te induceren op 113 dagen van de dracht, is ons aanvoelen vanuit de resultaten van het project dat het vaak beter is om wat langer te wachten. Induceren op zijn minst 114 dagen na de laatste inseminatie lijkt ons daarom aangewezen.

Ruben Decaluwé, Vakgroep Voeding, Genetica en Ethologie, Vakgroep Voortplanting, Verloskunde en Bedrijfsdiergeneeskunde, Faculteit Diergeneeskunde, Universiteit Gent, Willem Van Praet, Dierenarts varkensgezondheidszorg, Dierengezondheidszorg Vlaanderen
Foto: DGZ

ADLO-demoproject

In oktober 2010 ging het ADLO-demoproject 'Doodgeboren biggen en uitval bij de biggen op het moderne varkensbedrijf' van start met als doel de risicofactoren van uitval van biggen in de kraamstal in kaart te brengen. De volgende instellingen werken mee aan dit project: DGZ, de faculteit Diergeneeskunde van UGent, KH Kempen, KU Leuven, Hogeschool Gent, PVL Bocholt en ILVO Dier. Het is een project dat medegefinancierd wordt door het Europees Landbouwfonds voor Plattelandsontwikkeling en door de Vlaamse overheid. Dit artikel is het tweede in een reeks van vier waarin telkens een relevant thema aan bod komt. In deze tekst wordt het gebruik van

partusinductie en de mogelijke invloed hiervan op de uitval in de kraamstal besproken. Voor het demoproject werden vijftien bedrijven geselecteerd die kampten met een probleem van te veel uitval. Het percentage doodgeboren biggen en uitval in de kraamstal samen bedroeg meer dan 24%. Daarnaast werden ook vier bedrijven geselecteerd met een percentage uitval lager dan 19%. Op veertien van de vijftien bedrijven met een te hoge uitval in de kraamstal werd partusinductie standaard toegepast, variërend van dag 113 tot dag 115. Op de vier bedrijven met een aanvaardbare uitval werd partusinductie niet standaard toegepast.

Lees nog meer

www.landbouwleven.be